

**«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԿՈՒԼՏՈՒՐԱՅԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՊԵՏԱԿԱՆ
ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ԳԻՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԻ
ՈՐՈՇՈՒՄ 48 -Լ**

2023թ. ապրիլի «21»

ք. Երևան

**«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԿՈՒԼՏՈՒՐԱՅԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՊԵՏԱԿԱՆ
ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ «ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԱԿԱՆ ԹԵԶԻ ԳՐԱԽՈՍՄԱՆ,
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԵՎ ԲՈՂՈՔԱՐԿՄԱՆ ԸՆԹԱՑԱԿԱՐԳ»-Ը ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

Հիմք ընդունելով «Հայաստանի ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի պետական ինստիտուտ» հիմնադրամի Կանոնադրության 49-րդ կետի 14-րդ ենթակետը «Հայաստանի ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի պետական ինստիտուտ» հիմնադրամի գիտական խորհուրդը՝

Ո Ր Ո Շ Ե Ց

1. Հաստատել «Հայաստանի ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի պետական ինստիտուտ» հիմնադրամի «Մագիստրոսական թեզի գրախոսման, գնահատման և բողոքարկման ընթացակարգ»-ը համաձայն հավելվածի:
2. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում ստորագրմանը հաջորդող օրվանից:
3. Սույն որոշման ուժի մեջ մտնելուց հետո ուժը կորցրած ճանաչել 2017թվականի նոյեմբերի 29-ի թիվ 36 հրամանով հաստատված «Մագիստրոսական թեզի պատրաստման, գրախոսման, գնահատման և բողոքարկման կարգ»:

ԳԻՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ՆԱԽԱԳԱՀ՝

ԴԱՎԻԹ ԽԻԹԱՐՅԱՆ

**«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԿՈՒՆՏՈՒՐԱՅԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՊԵՏԱԿԱՆ
ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԱԿԱՆ ԹԵԶԻ
ՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ, ԳՐԱԽՈՍՄԱՆ, ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԵՎ ԲՈՂՈՔԱՐԿՄԱՆ**

ԿԱՐԳ

Հավելված
«Հայաստանի ֆիզիկական կուլտուրայի և
սպորտի պետական ինստիտուտ» հիմնադրամի
Գիտական խորհրդի
2023թվականի ապրիլի 21-ի թիվ 48-Լ որոշում

ԿԱՐԳ

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԿՈՒԼՏՈՒՐԱՅԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՊԵՏԱԿԱՆ
ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄՈՒՄ ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԱԿԱՆ ԹԵԶԻ ՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ,
ԳՐԱԽՈՍՄԱՆ, ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԵՎ ԲՈՂՈՔԱՐԿՄԱՆ

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. «Հայաստանի ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի պետական ինստիտուտ» հիմնադրամի (այսուհետ՝ Ինստիտուտ) մագիստրոսական թեզի (այսուհետ՝ ՄԹ) պատրաստման, գրախոսման, գնահատման և բողոքարկման կարգը (այսուհետ՝ Կ10արգ) սահմանում է Ինստիտուտում մագիստրանտների ամփոփիչ որակավորման գործընթացի կազմակերպումը, ամփոփիչ որակավորման հանձնաժողովների կազմավորման, որակավորման արդյունքների բողոքարկման հետ կապված հարաբերությունները:
2. Սույն կարգի իրավական հիմքերն են Հայաստանի Հանրապետության կրթության և գիտության նախարարի 2017 թվականի նոյեմբերի 07-ի «Հայաստանի Հանրապետության բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում շրջանավարտների ամփոփիչ ատեստավորման անցկացման կարգը հաստատելու և Հայաստանի Հանրապետության կրթության և գիտության նախարարի 2011 թվականի հոկտեմբերի 31-ի N 1197-Ն հրամանն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» N 1282-Ն հրամանը, Ինստիտուտի կանոնադրությունը և իրավական այլ ակտերը:
3. Սույն կարգի դրույթները տարածվում են Ինստիտուտի մագիստրատուրայի բոլոր մասնագիտություններով և կրթական ծրագրերով կրթություն ստացող մագիստրանտների վրա:
4. Ամփոփիչ ատեստավորումը նախատեսված է Ինստիտուտի մագիստրանտների մասնագիտական խնդիրներն ու առաջադրանքները կատարելու տեսական և գործնական պատրաստվածության մակարդակի որոշման համար:
 5. ՄԹ-ն ավարտուն գիտաահետազոտական, վերլուծական, կիրառական, փորձարարական բնույթի ինքնուրույն ամփոփիչ աշխատանք է: Այն հանրագումարային որակավորման կարևորագույն բաղկացուցիչն է և բացահայտում է մագիստրանտի՝ գիտատեսական և գիտագործնական խնդիրներ լուծելու ընդունակությունը՝ ֆիզիկական դաստիարակության, սպորտային պատրաստության, մարզական լրագրության, առողջարարական և ադապտիվ ֆիզիկական կուլտուրայի, ինչպես նաև սպորտի ոլորտի կառավարման, շուկայագիտության, հոգեբանության և տուրիզմի ոլորտներում:
6. ՄԹ գիտական մակարդակը պետք է համապատասխանի մագիստրոսական պատրաստության կրթական ծրագրերի ուղղություններին՝ «Ֆիզիկական դաստիարակություն և սպորտային մարզումներ», «Առողջարարական ֆիզիկական կուլտուրա՝

կինեզիոլոգիա», «Ֆիզիկական դաստիարակություն և ադապտիվ ֆիզիկական կուլտուրա», «Ադապտիվ սպորտ», «Լրագրություն», «Հոգեբանություն», «Սպորտային տուրիզմ» «Մենեջմենտ» և «Մարկետինգ»:

7. ՄԹ կատարումը և հրապարակային պաշտպանությունը մագիստրոսի կրթական ծրագրի ավարտական պահանջներից են:

8. ՄԹ մագիստրոսի կրթական ծրագրի անհատական և ամփոփիչ բաղադրիչն է, որի պատրաստումը և պաշտպանությունն առկա ուսուցման դեպքում իրականացվում են 1-2-րդ կիսամյակներում, իսկ հեռակա ուսուցման դեպքում 1-3-րդ կիսամյակներում:

9. ՄԹ թեմաները հաստատվում են Ինստիտուտի համապատասխան ֆակուլտետի խորհրդի նիստում և ներկայացվում Ուսումնական գործընթացների կառավարման, Մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի բաժիններ: ՄԹ թեման և ղեկավարը հաստատվում են մինչև ընթացիկ տարվա սեպտեմբերի 30-ը: ՄԹ պատրաստման աշխատանքն ավարտվում է վերջին՝ 2-րդ կիսամյակի ընթացքում, իսկ հեռակա ուսուցման դեպքում՝ 3-րդ:

10. Թեզի գիտական ղեկավար կարող է նշանակվել մասնագիտական և համաբուհական ամբիոնների գիտական աստիճան և/ կամ կոչում ունեցող պրոֆեսորադասախոսական անձնակազմի անդամը, կամ վերջինիս բացակայության պարագայում՝ համապատասխան մասնագիտական ոլորտի առաջատար մասնագետը՝ ուսումնագիտական գծով պրոռեկտորի թույլտվությամբ:

11. Այն դեպքում, երբ ՄԹ կրում է զուգադրական, միջառարկայական բնույթ կամ կապված է այն կազմակերպության թեմատիկայի հետ, որտեղ անց է կացվել մագիստրանտի հետազոտական աշխատանքը, ամբիոնին իրավունք է տրվում հրավիրել գիտական խորհրդատուներ՝ ըստ աշխատանքի առանձին բաժինների:

12. ՄԹ կազմված է տեքստային բաժնից և անհրաժեշտության դեպքում հավելվածից:

13. ՄԹ ենթարկվում է գրախոսության այլ բուհի կողմից (արտաքին գրախոսություն):

14. ՄԹ թույլատրվում է հրապարակային պաշտպանության նախնական պաշտպանությունը հաջող հանձնելուց հետո:

2. ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԱԿԱՆ ԹԵԶԻ ԲՈՎԱՆԴԱԿԱՅԻՆ ԵՎ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԱՅԻՆ ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ

2.1 Ինստիտուտի ՄԹ բովանդակության, կառուցվածքի, ներկայացման ձևի ու ծավալի վերաբերյալ պարտադիր պահանջները սահմանվում են սույն Կարգով:

Ստորև ներկայացնում ենք ՄԹ բովանդակային բաղադրիչները.

- Տիտղոսաթերթ:
- Համառոտագիր:
- Բովանդակություն:
- Ներածություն:
- Հիմնական մաս:
- Եզրակացություն:
- Առաջարկություններ:
- Գրականություն:

➤ Հավելված:

➤ **Տիտղոսաթերթ.** ՄԹ տիտղոսաթերթն առաջին էջն է (հավելված 1), որը չի համարակալվում: ՄԹ բոլոր ձևերի տիտղոսաթերթի վերին հատվածում գրվում է ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն, մեկ քայլք ներքև Ինստիտուտի ամբողջական անվանումը՝ գլխատառերով և 14 տառաչափով:

Հաջորդ տողում նշվում է մագիստրոսական կրթական ծրագրի անվանումը:

ՄԹ տիտղոսաթերթի միջին մասից փոքր ինչ վերև գրվում է մագիստրանտի ազգանունը, անունը և հայրանունը՝ գլխատառերով և 14 տառաչափով: Մեկ տող ներքև նշվում է ՄԹ անվանումը՝ հայերեն, ռուսերեն և անգլերեն, գլխատառերով և 13 տառաչափով:

Այնուհետև գրվում է մագիստրանտի աստիճան հայցելու թեզ՝ առանց չակերտների, 12 տառաչափով: Տիտղոսաթերթի ստորին մասի աջ անկյունում նշվում է գիտական ղեկավարի գիտական աստիճանը, գիտական կոչումը, անուն, ազգանունը և տվյալների առջև դրվում է նրա ստորագրությունը: Ձախ անկյունում նշվում է գրախոսի գիտական աստիճանը, գիտական կոչումը, անուն, ազգանունը և տվյալների առջև դրվում է նրա ստորագրությունը: Այնուհետև նշվում է ՄԹ կատարման տարին և քաղաքը (առանց նշելու «տարի» և «քաղաք» բառերը): ՄԹ թեմաների անվանումները գրվում են ուղիղ գլխատառերով: Թեմայի անվանումը պետք է լինի ՄԹ թեմաների հաստատմամբ ձևակերպված ռեկտորի հրամանին համապատասխան:

➤ **Համառոտագիր.** Տրվում են թեզի հայերեն, ռուսերեն և անգլերեն անվանումները, ինչպես նաև նպատակը և ստացված արդյունքները (մեկ էջի սահմաններում):

➤ **Բովանդակություն.** Բովանդակությունը պետք է համապատասխանի ՄԹ տեքստին: Բովանդակությունը սկսվում է ներածությունից և ընդգրկում է բոլոր բաժինների, ենթաբաժինների, ինչպես նաև կետերի, ենթակետերի (եթե նրանք անվանում ունեն) անվանումները, եզրակացությունը, օգտագործված աղբյուրների ցանկը, հավելվածների անվանումը՝ նշելով այն էջերը, որտեղից սկսվում է ՄԹ տվյալ հատվածը: Բովանդակությունը չի ներառում տիտղոսաթերթը:

«Բովանդակություն» բառը գրվում է տողի կենտրոնում՝ գլխատառերով, 12 տառաչափով, առանց վերջակետի, չի ընդգծվում:

➤ **Ներածություն.** Այն պետք է արտահայտի՝

- ՄԹ թեմայի արդիականությունը,
- հիմնախնդրի մշակվածության աստիճանը,
- աշխատանքի նպատակն ու խնդիրները, վարկածը, առարկան, տեսական և մեթոդաբանական հիմքը, գիտական նորույթը,
- աշխատանքում օգտագործվող հետազոտության մեթոդները,
- հետազոտության գործնական և տեսական նշանակությունը,
- հետազոտության քանակակազմը, կազմակերպումը և վայրը,
- աշխատանքի ծավալը և կառուցվածքը:

«Ներածություն» բառը գրվում է տողի կենտրոնում՝ գլխատառերով, 12 տառաչափով, առանց վերջակետի, առանց ընդգծման:

➤ **Հիմնական մաս.** ՄԹ հիմնական մասը պետք է պարունակի բաժիններ, որոնք արտահայտում են աշխատանքին համապատասխանող հիմնական խնդիրների էությունը, մեթոդիկան, լուծումը և աշխատանքի հետևյալ հիմնական արդյունքները:

ա) հետազոտության ուղղության ընտրություն, որը ներառում է հետազոտության ուղղության հիմնավորումը, խնդիրների լուծման մեթոդները և դրանց համեմատական գնահատականը: Այս բաժնում տրվում է ընտրված հետազոտման նպատակի տեսական հիմնավորումը: Այն կատարվում է գրական աղբյուրների վերլուծության հիման վրա, որտեղ առաջարկվում է հետազոտման նպատակի վերաբերյալ սեփական տեսակետը, արվում են թեմայի արդիականությանը վերաբերող դատողություններ,

բ) տեսական և (կամ) փորձարարական հետազոտությունների նկարագիրը, ինչպես նաև տեսական հետազոտությունների բնույթի և բովանդակության որոշումը, փորձարարական աշխատանքների անցկացման անհրաժեշտության հիմնավորումը,

գ) հիմնական մասի բաժինների քանակը համաձայնեցվում է ղեկավարի հետ: ՄԹ հեղինակի կողմից որոշվում է ՄԹ հիմնական նյութի բաշխումը՝ ըստ հիմնական բաժինների, ենթաբաժինների և այլն: ՄԹ տեքստը պետք է բավարարի ավարտական աշխատանքին առաջադրվող հիմնական պահանջները՝ կառուցվածքի հստակություն, տրամաբանություն և հաջորդականություն, բերված տեղեկությունների ճշգրտություն, նյութի պարզ և հակիրճ շարադրում, շարադրման համապատասխանություն՝ գրական լեզվի չափանիշներին:

➤ **Եզրակացություն.** Եզրակացությունը պետք է պարունակի ՄԹ արդյունքներին վերաբերող հակիրճ դատողություններ (մեկնաբանություններ)՝ առաջադրանքի կատարման ամբողջականության և գնահատման, խորհրդատվություն աշխատանքի արդյունքները տեսական և գործնական կիրառելու վերաբերյալ: Եզրակացության բովանդակությունը պետք է համապատասխանի ներածության մեջ առաջադրված խնդիրներին և արտացոլի գիտական վարկածի էությունը: «Եզրակացություն» բառը գրվում է տողի մեջտեղում, գլխատառերով, 12 տառաչափով, առանց վերջակետի, առանց ընդգծման:

➤ Անհրաժեշտության դեպքում եզրակացություններից հետո տրվում են **գործնական առաջարկություններ** (վարժությունների կիրառման, մարզման մեթոդիկայի, մանկավարժական թեստավորման և այլ դրույթների վերաբերյալ):

➤ **Գրականություն.** ՄԹ գրելիս տարբեր հեղինակների աշխատություններից օգտվելու դեպքում աղբյուրը անհրաժեշտ է վկայակոչել: Պետք է նաև ուշադրություն դարձնել օգտագործված աղբյուրների մատնանշման և ձևակերպման պահանջները: Օգտագործված աղբյուրների վկայակոչման ժամանակ նշում են աղբյուրի գրական նկարագրության կարգային թիվը՝ օգտագործված աղբյուրների ցանկից: Վկայակոչման կարգային համարը գրվում է ուղղանկյուն փակագծերի մեջ, օրինակ՝ [19]: Վկայակոչումների համարակալումը կատարվում է արաբական թվերով՝ ըստ տեքստում բերված վկայակոչումների կարգի: Վկայակոչումները, հղումները դասակարգվում են այբբենական կարգով:

- Այլ լեզուներով գրականությունը զետեղվում է հայերեն հրատարակված գրականությունից հետո, տվյալ լեզվի համար դարձյալ այբբենական կարգով: Հեղինակին վկայակոչելիս նշվում է նրա ազգանունը, անվան և հայրանվան առաջին տառերը, նյութերի ամբողջական անվանումը, հրատարակության տվյալները (օրինակ՝ Ղազարյան Ֆ.Գ., Սպորտային պատրաստության հիմունքները, Դասագիրք, Երևան, Ջոքեր հրատ., 1993, 212 էջ):

- Տեղեկատվական պաշտոնական, այդ թվում՝ էլեկտրոնային աղբյուրների, համակարգչային ծրագրերի, հաշվետվությունների, հրահանգների, հեղինակային իրավունքի արտոնագրերի, պատենտների դեպքում ներկայացվում են լրիվ տվյալները: Երկու և ավելի հեղինակների դեպքում տողով կամ սյունակով տրվում են բոլոր հեղինակների անունները՝ պահպանելով ընդունված կանոնները:
- Աղբյուրների նկարագրությունը բերվում է բնօրինակի լեզվով:
- Ատենախոսությունների և սեղմագրերի դեպքում, բացի վերնագրից, ներկայացվում են քաղաքը, տարեթիվը և էջերը:
- Այն դեպքում, երբ մեջբերում է կատարվում ամսագրերից, ժողովածուներից ապա տրվում են՝ հեղինակի (հեղինակների) ազգանունը (ազգանունները), անունը (անունները), նյութի անվանումը, հրատարակման անվանումը, հրատարակման տարեթիվը, համարը: Քանակական ցուցանիշներում տրվում են էջերը, որոնցում տպագրված է նյութը: Ինտերնետից օգտվելու դեպքում հասցեն է գրվում լիարժեք:
- «Գրականություն» բառը գրվում է տողի մեջտեղում՝ գլխատառերով, տառաչափը՝ 12, առանց վերջակետի, չի ընդգծվում: Ըստ այբբենական կարգի՝ համարակալված ներկայացվում է նվազագույնը 15 գրական աղբյուր:

Սկզբից տրվում են հայալեզու գիտական աղբյուրները, որից հետո՝ օտարալեզու: Հղումները տեքստում կատարվում են քառակուսի փակագծերում՝ նշելով գրականության աղբյուրի հերթական համարը, օրինակ՝ [3] կամ [1,5,6]:

➤ **Հավելված.** ՄԹ հավելված նյութը ներկայացվում է պաստառների, նկարների, գծապատկերների, սխեմաների, լուսանկարների, աղյուսակների և այլ նյութերի տեսքով: Հավելված նյութի կիրառման նպատակը ՄԹ պաշտպանության ժամանակ աշխատանքի հիմնական մասերի ցուցադրումն է, որոնք արտահայտում են կատարված տեսական հետազոտությունների և կիրառական մշակումների, եզրակացությունների և երաշխավորագրերի էությունը:

Թեզի հավելվածում մագիստրանտը ներկայացնում է հետազոտության ընթացքը հստակեցնող և լրացնող օժանդակ նյութեր (նորմատիվային ակտեր, փորձարկումների արձանագրություններ, հարցաթերթիկներ, աշխատանքային փաստաթղթեր և այլն):

- Նպատակահարմար է հավելվածում կիրառել գրաֆիկական նյութեր, աղյուսակներ: Բոլոր հավելվածները պարտադիր համարակալվում են, և թեզի մեջ նրանց մեջբերումները պարտադիր են:
- Հավելվածները գրվում են թվանիշերով (1,2,3): «Հավելված» բառին հաջորդում է նրա հաջորդականությունն արտահայտող թիվը, օրինակ՝ Հավելված 1:
- Հավելվածները գրվում են «A4» ձևաչափի թղթերի վրա, թույլատրվում են նաև «A3» ձևաչափի թղթերը:
- Հավելվածները պետք է ունենան էջերի ընդհանուր միջանցիկ համարակալում:

2.2 Մագիստրոսական թեզի կառուցվածքային պահանջները

- Մագիստրոսական թեզը պաշտպանության է ներկայացվում համակարգչային շարվածքով՝ A4 չափի (210x297 մմ) սպիտակ թղթի վրա, էջում՝ 28-30 տող, 12 տառաչափով, սև տառերով, 1.5 քայլքով (ինտերվալով): Էջերը պետք է ունենան լուսանցքներ՝ ձախից՝ 30 մմ, վերևից՝ 20 մմ, աջից՝ 10 մմ, ներքևից՝ 25 մմ: Յուրաքանչյուր տողում տեղադրվում է 60-65 նիշ՝ հաշվի առնելով միջբառային դատարկանիշերը և կետադրության նշանները:

- Նյութը տպվում է թերթի միայն մեկ երեսին: Տեքստը մուտքագրվում է Յունիկոդ (Unicode) կոդավորման համակարգի տառատեսակների կիրառմամբ: Հայերենի դեպքում տառատեսակը պետք է լինի GHEA Grapalat (Sylfaen), ռուսերենի դեպքում՝ Times New Roman:
- Նկարների, տրամագրերի, գծագրերի անվանումները, նշանակումների բացատրությունները տրվում են դրանց ներքևում, իսկ աղյուսակների անվանումները տրվում են դրանց վերևում: Դրանք կարելի է տեղադրել ուղղաձիգ կամ հորիզոնական դիրքով: Եթե մեկ թերթի վրա աղյուսակը չի տեղավորվում, պետք է շարունակել մյուս թերթի վրա՝ նշելով, որ շարունակությունն է: Աղյուսակի սյունակներում ազատ տեղեր չպետք է մնան. պետք է դնել գծիկ կամ գրել «չկա» («որոշված չէ»): ՄԹ ծավալը պետք է լինի նվազագույնը 60-80 տպագրական էջ՝ առանց հավելվածների: Որոշ դեպքերում էջերի քանակը կարող է տատանվել՝ կախված թեմայի բնույթից:
- Աշխատանքի բոլոր էջերը պետք է էջակալվեն արաբական թվերով էջի ստորին մասի կենտրոնում, առանց կրկնվելու և բացթողումների:
- Տիտղոսաթերթը համարվում է թիվ մեկ էջը և չի համարակալվում: Թիվ 2 էջն է համարվում առաջին վերնագրված էջը՝ համառոտագիրը, որից սկսվում է համարակալումը:
- Գլուխների վերնագրերը գրվում են թավ (bold) և գլխատառերով: Աշխատանքի յուրաքանչյուր բաժին (գլուխ, ներածությունը (նախաբանը), եզրակացությունը, գրականությունը, հավելված) սկսվում է նոր էջից:
- Թեզի գլուխները, բաժինները և ենթաբաժինները համարակալվում են արաբական թվերով, որոնցում նշվում է գլխի, բաժնի և ենթաբաժնի թիվը բաժանված կետով (օրինակ՝ 1.3.1): Գլուխների անվանումները գրվում են գլխատառերով, իսկ բաժինները տողատառերով, բացի առաջին տառից, առանց ընդգծելու: Բառափոխադրումներ չեն թույլատրվում, վերջակետ չի դրվում: Վերնագրերը բաժանվում են հիմնական տեքստից 1.5 քայքայով, նույնը պահպանվում է բաժինների և ենթաբաժինների համար:
- Աշխատանքի տեքստը բաժանվում է ինքնուրույն հատվածների (պարբերություն)՝ ըստ տրամաբանության: Յուրաքանչյուր հատված սկսվում է նոր պարբերությունից՝ հետ դրվելով սկզբնակետից 1 սմ՝ ավտոմատ կերպով:

3. ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԱԿԱՆ ԹԵԶԻ ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՓՈՒԼԱՅՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԸՆԹԱՑԱԿԱՐԳԸ

3.1 Մագիստրոսական թեզի կատարման փուլերը

		Ուուցման ձև	
		Առկա	Հեռակա
N	Գործողություն	Կատարման փուլեր	
1.	Մագիստրոսական թեզի թեմայի ընտրություն և հաստատում, գիտական ղեկավարի նշանակում և հրամանագրում	Սեպտեմբեր-հոկտեմբեր	Հունվար

2.	Մագիստրոսական թեզի հետազոտության նպատակի, խնդիրների և մեթոդաբանության որոշում	Հոկտեմբեր	Հունվար
3.	Մագիստրոսական թեզի թեմային առնչվող գրականության վերլուծություն	Հոկտեմբեր-դեկտեմբեր	Փետրվար-մարտ
4.	Փորձարարական հետազոտության անցկացում	Դեկտեմբեր- փետրվար	Ապրիլ -հունիս
5.	Արդյունքների քանակական և որակական վերլուծություն	Փետրվար- մարտ	Սեպտեմբեր- հոկտեմբեր
6.	Մագիստրոսական թեզի ձևակերպում, եզրակացությունների դուրս բերում	Մարտ - ապրիլ	Հոկտեմբեր
7.	Թեզի նախնական պաշտպանություն	Ապրիլ	Նոյեմբեր
8.	Մագիստրոսական թեզի և դրա մասին գիտական ղեկավարի կարծիքի հանձնում համապատասխան մասնագիտական ամբիոն:	Ապրիլ	Նոյեմբեր
9.	Մագիստրոսական ծրագիրն իրականացնող ուսումնական ստորաբաժանման կողմից աշխատանքի արտաքին գրախոսության կազմակերպում	Մայիս գրախոսականի ներկայացում ուսումնական հաստատությունում պաշտպանությունից առնվազն 10 օր առաջ	Դեկտեմբեր գրախոսականի ներկայացում ուսումնական հաստատությունում պաշտպանությունից առնվազն 10 օր առաջ
10.	Մագիստրոսական թեզի պաշտպանություն	Մայիս	Դեկտեմբեր

3.2 Մագիստրոսական թեզի կատարման ընթացքում մագիստրանտի պարտականությունները՝

- ընտրելով հետազոտության օբյեկտը՝ մագիստրանտը հավաքում է անհրաժեշտ տվյալներ, ուսումնասիրում է հետազոտությանը կամ մշակմանը վերաբերող գրականություն, կատարում է համանման խնդիրների շրջանակներում գոյություն ունեցող գրականության վերլուծություն,
- գնահատել ՄԹ թեմայի խնդրի հետ կապված արդիականությունը և նշանակությունը,
- ղեկավարի հետ համատեղ կազմել ՄԹ խնդրի հետ կապված հանձնարարությունը,
- հավաքել և մշակել ՄԹ թեմայի շրջանակներում տեղեկատվությունը, ուսումնասիրել և գործնականորեն վերլուծել ստացված նյութերը,
- ինքնուրույն ձևակերպել ՄԹ նպատակն ու խնդիրները,

- անցկացնել հետազոտություններ, մշակումներ, ՄԹ խնդրին համապատասխան հաշվարկներ, տալ խնդրի լուծման մասնագիտական փաստարկման տարբերակը,
- հաշվի առնելով ղեկավարի և խորհրդատուների կարծիքը՝ ընդունել ինքնուրույն որոշումներ,
- ձևակերպել ՄԹ տեքստում խնդիրների լուծումը, ցուցադրական մասը և այլ փաստաթղթերը: ՄԹ արդյունքները ներկայացնելու համար պատրաստել նմուշներ (սահիկաշարեր, տեսահոլովակներ, համակարգչային ներկայացման ծրագրեր և այլն),
- ձևակերպել տրամաբանորեն հիմնավորված եզրակացություններ, առաջարկություններ՝ ստացված արդյունքները գործնականում կիրառելու համար,
- ՄԹ պաշտպանության համար պատրաստել ատենաճառ (զեկուցում), որը ներկայացնելու համար մագիստրանտին տրվում է մինչև 15 րոպե ժամանակ,
- ՄԹ պաշտպանության ժամանակ ատենաճառում պետք է ներկայացվեն՝ թեզի թեմայի արդիականությունը, աշխատանքի նպատակը և խնդիրները, հետազոտության օբյեկտի, առարկայի և վարկածի նկարագրությունը, աշխատանքի մեջ օգտագործվող հետազոտության մեթոդները, աշխատանքի հիմնական բովանդակությունը, եզրակացությունները և կիրառական ելքերը, Թեզի պատրաստման և պաշտպանության գործընթացում մագիստրանտը պետք է ցուցաբերի՝

- ինքնուրույն ստեղծագործական մտածելակերպ,
- աշխատանքի ընթացքում կատարվող հետազոտության մեթոդների և մեթոդիկաների տիրապետում,
- ձեռք բերված արդյունքների գիտական վերլուծության, աշխատանքի ընթացքում ստացված եզրակացությունների և դրույթների մշակման ընդունակություն,
- գործնական և գիտական գործունեության մեջ ստացված արդյունքների օգտագործման հնարավորությունները գնահատելու կարողություն:

3.3 Մագիստրոսական թեզի խորհրդատուի պարտականությունները՝

- ՄԹ ղեկավարի համաձայնությամբ ձևակերպում է հանձնարարություն՝ համապատասխան բաժնի կատարման համար,
- որոշում է ՄԹ համապատասխան բաժնի կառուցվածքը,
- ատենախոսին խորհրդատվությունների միջոցով ցուցաբերում է մեթոդական օգնություն, գնահատում է ընդունված որոշումների թույլատրելիությունը,
- ստուգում է բաժնի ծավալի և բովանդակության համապատասխանությունը հանձնարարությանը,
- եզրակացություն է տալիս ՄԹ համապատասխան բաժնի՝ պաշտպանությանը պատրաստ լինելու մասին, որը հաստատվում է տիտղոսաթերթի վրա՝ ստորագրությամբ:

3.4 Ղեկավարի պարտականությունները՝

- ՄԹ արդիականության, կրթական ծրագրին նրա թեմատիկայի համապատասխանության, ղեկավարման, կատարման և կազմակերպման համար պատասխանատու է թողարկող ամբիոնը և աշխատանքի անմիջական ղեկավարը,
- ՄԹ ղեկավարը ՄԹ ղեկավարման համար հատկացված ժամերի ծավալով ձևակերպում է ՄԹ հանձնարարությունը,

- ՄԹ թեմայի ընտրության և նրա կատարման պլանի մշակման հարցում մագիստրանտին տրվում է գործնական խորհրդատվություն,
- խորհուրդ է տալիս մագիստրանտին անհրաժեշտ հիմնական գրականությունը, տեղեկատուները և արխիվային նյութերը, տիպային ծրագրերը և ՄԹ թեմայով այլ աղբյուրները,
- մագիստրանտի հետ իրականացնում է պարբերական հանդիպումներ, խորհրդատվություն, ստուգում է աշխատանքի կատարումը՝ սույն չափորոշիչի հետ համապատասխանության տեսանկյունից,
- մագիստրանտին նախապատրաստում է ՄԹ նախնական պաշտպանությանը և ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի առջև հրապարակային պաշտպանությանը,
- ՄԹ գնահատման օբյեկտիվության մակարդակի ապահովման նպատակով ղեկավարը գնահատում է թեզը Ինստիտուտի կողմից հաստատված չափանիշների համաձայն (հավելված 3),
- ղեկավարը բնութագրում է հետազոտողի աշխատանքի ընթացքը, աշխատանքի ընթացքում որակավորվողի կողմից ցուցաբերված ինքնուրույնության և ստեղծագործական մոտեցման աստիճանը, ատենախոսի հետազոտական, գործնական գործունեության բնութագիրը, նյութերի հավաքագրման, դասակարգման, դրանց կիրառման ուղղությամբ աշխատանքները կազմակերպելու կարողությունը, հրատարակված հոդվածների քանակը, գիտաժողովներին ելույթների քանակը, դրանց թվարկումը, տվյալ թեմայի շրջանակներում որակավորվողի աշխատանքի ժամկետը,
- ՄԹ հաստատելուց հետո ղեկավարը տալիս է գրավոր կարծիք, որում արտացոլվում են.
 - ա) աշխատանքի արդիականությունը և կարևորությունը,
 - բ) մագիստրանտի՝ ինքնուրույն հետազոտություն կատարելու, տվյալներ մշակելու և հիմնավորված եզրակացություններ անելու կարողությունը,
 - գ) աշխատանքում գիտական, մեթոդական և/կամ գործնական նորույթ պարունակող տարրերի առկայությունը,
 - դ) գործնական առաջարկությունների/երաշխավորությունների առկայությունը,
 - ե) կատարված աշխատանքի դրական կողմերը և թերությունները,
 - զ) թեզի ձևավորման համապատասխանությունը սույն կարգի պահանջներին,
 - է) երաշխավորություն՝ թեզի հրապարակային պաշտպանության համար:

3.5 Մագիստրոսական թեզի նախնական պաշտպանության ընթացակարգը

- Կատարած աշխատանքը հանձնվում է գիտական ղեկավարին, որը ստուգելուց հետո կարող է թույլատրել նախնական պաշտպանության կամ անհրաժեշտության դեպքում վերադարձնել լրացուցիչ մշակման:
- ՄԹ կատարման եզրափակիչ փուլում, երբ աշխատանքը սկզբնական տարբերակով պատրաստ է, ներկայացվում է ամբիոն քննարկման և նախնական պաշտպանության:
- Նախնական պաշտպանության նպատակն է օգնել ատենախոսին պատրաստվել պաշտպանությանը՝ ճիշտ կազմակերպել ատենաճառը, ընդգծել կարևոր դրույթները, օգտագործել պատկերազարդ (գրաֆիկական) նյութը, ստանալ հանրային ելույթի հմտություններ, ճիշտ ձևակերպել հարցերի պատասխանները:

- Նախնական պաշտպանության և հիմնական պաշտպանության անցկացման ժամկետները որոշվում են մագիստրատուրայի բաժնի կողմից՝ համապատասխան հաստատված ժամանակացույցի:
- Նախնական պաշտպանությունը կատարվում է մասնագիտական ամբիոնում:
- Թեզի նախնական պաշտպանության ընթացքում գրագողության հայտնաբերման դեպքում (աշխատանքում այլ աղբյուրներից առանց հղման, զգալի չափով օգտագործված ցանկացած նյութ (տեքստ) համարվում է գրագողություն) աշխատանքը չի թույլատրվում հրապարակային պաշտպանության:
- Հրապարակային պաշտպանության ժամանակ գրագողության հայտնաբերման դեպքում աշխատանքը գնահատվում է «անբավարար»:
- Նախնական պաշտպանությունն անցկացվում է ոչ ուշ, քան պաշտպանությունից 1 ամիս առաջ:
- Նախնական պաշտպանության հանձնաժողովը կազմվում է թողարկող ամբիոնի պրոֆեսորադասախոսական անձնակազմից և հրամանագրվում է:
- Նախնական պաշտպանությանը անհրաժեշտ է պատրաստվել հիմնովին, տրվում են գործնական առաջարկություններ՝ աշխատանքը բարելավելու համար: Այն կատարվում է գիտական ղեկավարի հսկողությամբ և փորձարկվում է հիմնական պաշտպանությունից առաջ:
- Նախնական պաշտպանությանը պատրաստվելիս մագիստրանտը կազմում է իր զեկուցումը՝ նախատեսված 15 րոպեի սահմաններում, որում համառոտ շարադրվում է հետազոտության առանցքային ասեկիքը:
- Պաշտպանությանը երաշխավորված աշխատանքն ուղարկվում է այլ ամբիոններ, ցանկալի է նաև այլ կազմակերպություն՝ գրախոսման:
- Պաշտոնական ընդդիմախոսը թեզի հետ ծանոթանալուց հետո տալիս է համապատասխան կարծիք: Անհրաժեշտ ճշտումներ կատարելու համար թեզը տրվում է մագիստրանտին, որից հետո մագիստրանտը պետք է այն վերադարձնի պաշտպանությունից ոչ ուշ, քան 7 օր առաջ:
- Եթե մագիստրանտը հարգելի պատճառով բաց է թողել վերոհիշյալ ընթացակարգը, ապա նա կարող է համապատասխան փաստաթղթի ներկայացման և համապատասխան ամբիոնի վարիչի թույլտվության դեպքում անցնել ընթացակարգը՝ համապատասխան ամբիոնի հաստատած ժամկետում:

3.6 Մագիստրոսական թեզի գրախոսումը և գրախոսի գործառույթները

- Մագիստրոսական թեզերը՝ ղեկավարի գրավոր կարծիքի առկայությամբ, ենթակա են գրախոսման:
- Գրախոս կարող է լինել այլ բուհերից դասախոսներ, գիտական կազմակերպությունների, մարզական և առողջարարական կենտրոնների մասնագետներ:
- ՄԹ գրախոսը, որպես կանոն, պետք է ունենա գիտական աստիճան, գիտական կոչում կամ մասնագիտության ոլորտում լինի առաջատար մասնագետ:
- ՄԹ գրախոսության համար աշխատանքը տրվում է գրախոսին ոչ ուշ, քան թեզի հիմնական պաշտպանությունից 15 օր առաջ: ՄԹ գրախոսը պարտավոր է գրախոսական կարծիքը ներկայացնել թեզը ստանալուց հետո 5 օրվա ընթացքում:
- Գրախոսը կատարում է փորձագիտական աշխատանք, որին համապատասխան նրա գրախոսությունը պետք է բովանդակի աշխատանքի ավելի բազմակողմանի

բնութագիր: Նա որոշում է աշխատանքի թեմայի արդիականության աստիճանը, ներկայացված նյութի համապատասխանելիությունը ՄԹ նպատակին և խնդրներին, ՄԹ կատարման մակարդակը՝ համապատասխան Ինստիտուտի կողմից հաստատված չափանիշների (հավելված 3):

- Բոլոր անհրաժեշտ ստորագրությունների, դրական կարծիքների և գրախոսության առկայության դեպքում ՄԹ պաշտպանության համար թույլատվությունը ձևակերպվում է ամբիոնի վարիչի ստորագրությամբ ՄԹ տիտղոսաթերթի վրա:
- Բացասական գրախոսության դեպքում ամբիոնի վարիչը պարզաբանում է խնդիրը գրախոսի, ատենախոսի և նրա ղեկավարի հետ, հաշվի է առնում նրանց կարծիքը, ընդունում որոշում պաշտպանությանը թույլատրելու մասին:
- Մագիստրոսական թեզերի համար ղեկավարի կարծիքը կամ բացասական գրախոսությունը, եթե ատենախոսը համաձայն չի դրա հետ, չեն խոչընդոտում պաշտպանությանը:

3.7 Մագիստրոսական թեզի պաշտպանության կազմակերպումը և ԱԱՀ-ի գործառույթները

- Ինստիտուտում մագիստրանտի ամփոփիչ ավարտական որակավորումն անց է կացվում եվրոպական և ազգային որակավորումների շրջանակի պահանջների հաշվառմամբ, ՀՀ ԿԳՄՍՆ հրամանով հաստատված ՀՀ բուհերի շրջանավարտների ամփոփիչ ատեստավորման մասին կարգի դրույթներով, սույն Կարգով:
- Մագիստրանտների ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովների կազմավորման աշխատանքները համակարգում է Ինստիտուտի Մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի բաժինը: ՄԹ պաշտպանության համար կազմվում են ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովներ (այսուհետ՝ ՄԹ ԱԱՀ)՝ ըստ բարձրագույն մասնագիտական կրթության յուրաքանչյուր կրթական ծրագրի ուսուցման բոլոր ձևերի համար:
- Ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի կազմը հաստատում է ինստիտուտի ղեկավարը ամփոփիչ ատեստավորումից առնվազն երեք շաբաթ առաջ:
- Ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի նախագահ(ները), անդամներն ու քարտուղարը նշանակվում են Ինստիտուտի ղեկավարի հրամանով՝ համապատասխան ոլորտի (բնագավառի) գործընկեր կազմակերպությունների, գերատեսչությունների, ակադեմիական, մարզական հաստատությունների գիտական աստիճան և/կամ կոչում ունեցող մասնագետներից, ովքեր տվյալ ուսումնական հաստատության աշխատողներ չեն և նախորդող երեք տարիների ընթացքում չեն եղել տվյալ ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի նախագահ:
- Ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի նախագահի բացակայության դեպքում ղեկավարի հրամանով նշանակվում է փոխարինող՝ հանձնաժողովի կազմից:
- Ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի կազմում կարող են ընդգրկվել տվյալ ոլորտի գործատուների և ակադեմիական հաստատությունների ներկայացուցիչներ, ամբիոնների վարիչները, պրոֆեսորադասախոսական կազմի ներկայացուցիչներ: Ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի նիստերն արձանագրում է քարտուղարը, ով տվյալ հաստատության աշխատակից է և հանձնաժողովի անդամ չէ:

- Ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի կազմի առնվազն 50 տոկոսը չպետք է լինի Ինստիտուտի աշխատակից:
- Բարձրագույն մասնագիտական կրթության՝ ըստ յուրաքանչյուր հիմնական կրթական ծրագրի անցկացվող ՄԹ ԱԱՀ-ի աշխատանքների ժամանակացույցը կազմվում է Ինստիտուտի ուսումնական գործընթացների կառավարման բաժնի կողմից մագիստրատուրայի բաժնի հետ համատեղ:
- Ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի գործառույթներն են՝
 - 1) ստուգել շրջանավարտի պատրաստվածության մակարդակի համապատասխանությունը կրթական ծրագրով սահմանված նպատակներին և վերջնարդյունքներին,
 - 2) կայացնել որոշում ամփոփիչ ատեստավորման արդյունքներով շրջանավարտին որակավորում շնորհելու (կամ չշնորհելու) և նրան բարձրագույն կրթության համապատասխան դիպլոմ տալու (կամ չտալու) վերաբերյալ,
 - 3) մշակել և ներկայացնել առաջարկություններ տվյալ մասնագիտությամբ մասնագետների պատրաստման որակի հետագա բարելավման վերաբերյալ:
- Ամփոփիչ ատեստավորման յուրաքանչյուր հանձնաժողովի աշխատանքի ժամանակացույցը, որը համաձայնեցվում է հանձնաժողովի նախագահի հետ, մագիստրատուրայի բաժնի ղեկավարի ներկայացմամբ հաստատում է ռեկտորը, և մագիստրոսական թեզերի պաշտպանությունից առնվազն երկու շաբաթ առաջ տեղեկացվում է շրջանավարտներին:
- ՄԹ պաշտպանությանը թույլատրվում է այն շրջանավարտը, որը յուրացրել է մագիստրոսական հիմնական կրթական ծրագիրը, կուտակել է համապատասխան կրեդիտներ և հաջողությամբ անցել նախնական պաշտպանությունը:
- Ներկայացված աշխատանքի և որակավորվողի պատրաստվածության մակարդակի մասին եզրակացություն ներկայացնելիս ԱԱՀ-ը կողմնորոշվում է իր անդամների կարծիքով՝ հաշվի առնելով ղեկավարի և գրախոսի կարծիքները:
- ՄԹ ԱԱՀ-ի բոլոր որոշումները ձևակերպվում են արձանագրություններով: Արձանագրությունները ստորագրվում են հանձնաժողովի նախագահի և քվեարկությանը մասնակցած անդամների կողմից: Արձանագրությունների մատյանը պահվում է Մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի բաժնում:
- ԱԱՀ-ի աշխատանքների հաշվետվությունները քննարկվում են Ինստիտուտի գիտական խորհրդի կողմից: Մագիստրանտների պետական ամփոփիչ որակավորումների քաղվածքները պահվում են արխիվում:

3.8 ԱԱՀ-ի քարտուղարի պարտականությունները՝

- կազմել ԱԱՀ-ի նիստերի պլանը,
- տեղեկացնել ԱԱՀ-ի անդամներին գալիք նիստերի մասին, ապահովել քվորումը,
- տեղադրել տեղեկատվություն ՄԹ գալիք պաշտպանությունների մասին /թեմա, ատենախոսի և ղեկավարի ազգանուններ/ հատուկ ցուցափեղկի վրա,
- պատրաստել փաստաթղթեր և նյութեր ԱԱՀ-ի նիստի համար,
- կազմել ԱԱՀ-ի նիստերի քաղվածքները,
- պատրաստել տեղեկատվություն ԱԱՀ-ի ղեկավարի համար նիստերի քաղվածքների հիման վրա,
- ԱԱՀ-ի ամբողջական աշխատանքի ավարտից հետո բոլոր փաստաթղթերը հանձնել Մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի բաժին:

3.9 Մագիստրոսական թեզի պաշտպանության ընթացակարգը՝

- ՄԹ-ի պաշտպանությունն անց է կացվում ԱԱՀ-ի բաց նիստի ժամանակ կազմի ոչ պակաս, քան 2/3-ի մասնակցությամբ,
- նախագահի կամ նրան փոխարինողի ներկայությունը պարտադիր է,
- ԱԱՀ-ի նիստից առաջ քարտուղարը բոլոր անդամներին տրամադրում է քննական տեղեկագրերը,
- ԱԱՀ-ի քարտուղարը ԱԱՀ-ի ներկայացուցիչին է փոխանցում ՄԹ ղեկավարի կարծիքը, գրախոսությունը, որը ԱԱՀ-ի ներկայացուցիչներին և ներկաներին տեղեկացնում է մագիստրոսական աշխատանքի թեման, մագիստրանտի ազգանուն, անուն, հայրանունը և ղեկավարի ազգանուն, անուն, հայրանունը, գիտական ղեկավարի կարծիքը,
- մագիստրոսական թեզի պաշտպանության ընթացքն արձանագրվում և ձայնագրվում է: Ձայնագրությունը պահպանվում է արդյունքները հրապարակելուց հետո 6 ամիս,
- մագիստրանտը ներկայացնում է իր ատենաճառը, որը կարող է տևել մինչև 15 րոպե,
- մագիստրոսական թեզի բովանդակությունը ներկայացնելուց հետո հանձնաժողովի անդամներին տրվում է մինչև 15 րոպե ժամանակ շրջանավարտին հարցեր տալու և պատասխաններ լսելու համար,
- ընթերցվում է գրախոսությունը (գրախոսի բացակայության դեպքում այն ընթերցում է ԱԱՀ-ի ներկայացուցիչը),
- մագիստրանտին տրվում է հնարավորություն արձագանքելու գրախոսի դիտողություններին և առաջարկություններին,
- կազմակերպվում է մտքերի փոխանակում,
- նախագահը հայտարարում է ՄԹ պաշտպանության ավարտը,
- հանձնաժողովի կողմից գնահատվում է ՄԹ կատարման որակը (արդիականության աստիճան, գրականության վերլուծություն, թվային տվյալների գրագետ մշակում և վերլուծություն, գրագետ կատարված եզրակացություններ), ինչպես նաև ՄԹ տեխնիկապես ճիշտ ձևակերպումը,
- ԱԱՀ-ը գնահատում է ելույթի գրագիտությունը, մասնագիտական բառապաշարի, տերմինաբանության իմացության մակարդակը, հարցերին մասնագիտորեն պատասխանելու ունակությունը, պատկերազարդ նյութերի ներկայացման ամբողջականությունը, տեքստի և ՄԹ գրաֆիկական մասի մեջ նյութերի ներկայացման մակարդակը՝ համաձայն հիմնախնդրին,
- ԱԱՀ-ը ատեստավորման դրական արդյունքների դեպքում ընդունում է որոշում ատենախոսին որակավորում շնորհելու և պետական բարձրագույն մասնագիտական կրթությունը հավաստող դիպլոմ հանձնելու մասին,
- բացասական («անբավարար») արդյունքի դեպքում շրջանավարտին որակավորում չի շնորհվում և բարձրագույն կրթության դիպլոմ չի տրվում,
- Մագիստրոսական թեզի պաշտպանությանը թույլատրված, բայց չներկայացած կամ «անբավարար» գնահատված շրջանավարտին թույլատրվում է նոր պաշտպանություն՝ հաջորդ ուսումնական տարվա ավարտին կամ հետագա տարիներին՝ սահմանված կարգով և ժամկետներում:

- Հարգելի պատճառներով ՄԹ չպաշտպանած անձանց (փաստաթղթով հաստատված բժշկական վկայություններ կամ այլ բացառիկ դեպքեր) հնարավորություն է տրվում մագիստրոսական թեզի պաշտպանելու:
- ՄԹ ԱԱՀ-ի հավելյալ նիստերը կազմակերպվում են ինստիտուտի կողմից սահմանված ժամկետում, սակայն ոչ ուշ, քան հարգելի պատճառներով ՄԱ չպաշտպանած անձի կողմից դիմում ներկայացնելուց հետո՝ հանձնաժողովի գործունեության հրամանագրված ժամկետներում:
- Ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի հաշվետվությունը (հավելված 3) հանձնաժողովի նախագահի ներկայացմամբ քննարկվում է ինստիտուտի գիտական խորհրդում և մասնագետների պատրաստման որակի հետագա բարելավման ուղղությամբ արված առաջարկությունների հետ միասին ամփոփիչ ատեստավորման ավարտից հետո երկշաբաթյա ժամկետում ներկայացվում է ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն:

3.10 Մագիստրոսական թեզի գնահատման կարգը

Ավարտական ատեստավորման աշխատանքի պաշտպանության արդյունքները գնահատվում են կրեդիտավարկանշային միավորներով, թվային և տառային համարժեքներով և հայտարարվում են նույն օրը՝ ԱԱՀ նիստերի քաղվածքները պատշաճ կերպով ձևակերպելուց հետո: Մագիստրոսական թեզի գնահատումն իրականացվում է 100 միավորանոց սանդղակով՝ համաձայն սահմանված չափանիշների և դրանց համապատասխան չափորիշիչների (հավելված 3):

Գերազանցության դիպլոմ տրվում է ամփոփիչ ատեստավորումը «գերազանց» գնահատականով հանձնած այն շրջանավարտներին, որոնք ապահովել են միջին որակական գնահատականի (ՄՈԳ) առավելագույն արժեքի 90 %-ը:

Ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի որոշումներն ընդունվում են հանձնաժողովի փակ նիստում: Շրջանավարտի մագիստրոսական թեզի գնահատականը որոշվում է հանձնաժողովի յուրաքանչյուր անդամի կողմից նշանակված գնահատականների միջին թվաբանականով:

ՄԹ գնահատվում է հետևյալ բաղադրիչներով և համարժեք միավորներով.

- Աշխատանքի արդիականությունը և հիմնավորումը՝ 10 միավոր
- Գրականության վերլուծություն՝ 20 միավոր
- Հետազոտության իրականացումը և արդյունքները՝ 30 միավոր
- Աշխատանքի շարադրումը և ձևավորումը՝ 10 միավոր
- Աշխատանքի հրապարակային պաշտպանությունը՝ 30 միավոր

3.11 Մագիստրոսական թեզի գնահատման արդյունքների բողոքարկման ընթացակարգային պահանջները

1) Շրջանավարտն իրավունք ունի ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովից պահանջել լրացուցիչ մեկնաբանություններ իր գնահատականի վերաբերյալ:

2) գնահատականի վերաբերյալ շրջանավարտի բողոքն ընդունվում և դիտարկվում է միայն ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի կողմից ընթացակարգային խախտումների առկայության դեպքում,

3) մագիստրոսական թեզի պաշտպանությունից «անբավարար» գնահատական ստացած շրջանավարտին՝ նրա ցանկությամբ տրվում է սահմանված ձևի անվճար

ակադեմիական տեղեկագիր, շրջանավարտի կամ նրա կողմից լիազորված անձի կողմից դիմումը ներկայացնելուց հետո 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

4) մագիստրանտը կարող է բողոքարկել մագիստրոսական թեզի գնահատականը ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի կողմից արդյունքները հրապարակելուց հետո 1 ժամվա ընթացքում,

5) գրավոր բողոքը ներկայացվում է հանձնաժողովի նախագահին կամ նրա տեղակալին: Բողոքի քննարկումը կազմակերպվում է նույն օրը:

6) գրավոր բողոքի քննարկմանը մասնակցում են բուհի վարչական անձնակազմի, տվյալ հանձնաժողովի անդամ չհանդիսացող աշխատակիցը և հաստատության ուսանողական խորհրդի ներկայացուցիչը, որոնց թեկնածությունները նախապես հաստատվում են ինստիտուտի ռեկտորի կողմից,

7) շրջանավարտի ներկայությամբ լսվում է պատասխանի ձայնագրությունը: Բողոքարկման արդյունքում բաց քվեարկությամբ, հանձնաժողովի անդամների ձայների մեծամասնությամբ կայացվում է որոշումներից մեկը՝

ա) գնահատականը թողնել անփոփոխ,

բ) գնահատականը վերանայել,

8) ընդունված որոշման վերաբերյալ կազմվում է արձանագրություն, որը ստորագրվում է հանձնաժողովի նախագահի, հաստատության վարչական անձնակազմի, ուսանողական խորհրդի ներկայացուցիչների և շրջանավարտի կողմից: Կայացված որոշմանն անհամաձայնություն հայտնելու դեպքում գրավոր ներկայացվում է հատուկ կարծիք, որը կցում է արձանագրությանը:

9) գնահատականի փոփոխման դեպքում արձանագրությունների հատուկ մատյանում կատարվում է հատուկ գրառում:

Ինդիքները, որոնք չեն քննարակվում սույն Կարգի մեջ, լուծվում են համաձայն ՀՀ սահմանադրության, համապատասխան օրենքների և ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության կանոնակարգերի ու կարգերի:

Մագիստրոսական թեզի տիտղոսաթերթի օրինակելի ձև
**ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ
ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ (14 pt, Bold)**
**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԿՈՒՆՏՐՈՒՐԱՅԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՊԵՏԱԿԱՆ
ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ (14 pt, Bold)**

Կրթական ուղղություն _____ (12 pt, Bold)
Թողարկող ամբիոն _____ (12 pt, Bold)

Մագիստրանտի **ԱԶԳԱՆՈՒՆ, ԱՆՈՒՆ, ՀԱՅՐԱՆՈՒՆ (14 pt, Bold)**

ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԱԿԱՆ ԹԵԶ (13 pt, Bold)

ԹԵՄԱՅԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄ (14 pt, Bold)

« _____ » **մասնագիտությամբ
մագիստրոսի
որակավորման աստիճանի հայցման համար (12 pt, Bold)**

Գրախոս _____
ագգանուն, անուն, հայրանուն ստորագրություն

_____ զիտական կոչում, պաշտոն

« _____ » _____ 20 ____

Գիտական ղեկավար _____
ագգանուն, անուն, հայրանուն ստորագրություն

_____ զիտական կոչում, պաշտոն

Աշխատանքի
գնահատականը _____
նիշը և տասը

ԱԱՀ նախագահ _____
ագգանուն, անուն, հայրանուն ստորագրություն

« _____ » _____ 20 ____

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԿՈՒԼՏՈՒՐԱՅԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ
Մագիստրոսական թեզի գրախոսական

մագիստրանտ (Ա.Ա.Հ.)

ամբիոն

կրթական ուղղություն

թեմայի անվանումը

1. Աշխատանքի արդիականության հիմնավորումը և գրականության վերլուծությունը: (Հիմնավորված է հետազոտության արդիականությունը, գրագետ ձևակերպված է հիմնախնդիրը, ճիշտ սահմանված են հետազոտության նպատակը, խնդիրները, օբյեկտը և առարկան: Կատարված են թեմային առնչվող անհրաժեշտ գրականության վերլուծություն և ամփոփում):

2. Հետազոտության իրականացումը և արդյունքները: (Հետազոտությունը կատարված է ինքնուրույն՝ դրված խնդիրներին համապատասխան: Ստացված արդյունքները հիմնավորված են և պարունակում են գիտական, մեթոդական կամ գործնական նորույթ: Կատարված է արդյունքների ամբողջական վերլուծություն, արված է համապատասխան եզրակացություններ և/կամ առաջարկություններ):

3. Աշխատանքի շարադրումը և ձևավորումը: (Աշխատանքը շարադրված է հստակ, գրագետ և տրամաբանված: Աշխատանքի գլուխների և ենթագլուխների բաժանումը և անվանումները համապատասխանում են բովանդակությանը):

Դիտողություններ

Եզրակացություն (աշխատանքը բավարարում է/չի բավարարում մագիստրոսական թեզին ներկայացվող պահանջները, հեղինակն արժանի է տվյալ մասնագիտությամբ մագիստրոսի որակավորման աստիճանի շնորհմանը)

Գրախոս

ազգանուն, անուն, հայրանուն,

գիտական աստիճան, կոչում

աշխատանքի վայր, պաշտոն

Ստորագրություն

«___» _____ 20__թ.

Մագիստրոսական թեզի գնահատման չափանիշները, չափորոշիչները և միավորները
 Մագիստրանտի ազգանուն, անուն, հայրանուն _____

Թեզի թեման _____

Հանձնաժողովի նախագահ/անդամ (ընդգծել)՝ ազգանուն, անուն, հայրանուն, գիտ. աստիճան, կոչում _____

N	Գնահատման չափանիշները	Գնահատման չափորոշիչներ	Առավելագույն միավոր	Հատկացվող միավոր
1.	Աշխատանքի արդիականությունը և հիմնավորումը	Հիմնավորված թեմայի արդիականությունը և այժմեականությունը, սահմանված է հետազոտության նպատակը, խնդիրները, դրույթները	10	
2.	Գրականության վերլուծություն	Իրականացված է ժամանակակից գրականության վերլուծություն, հղումները կատարված են համապատասխան ընդունված չափանիշներին	20	
3.	Հետազոտության իրականացումը և արդյունքները	Հետազոտության մեթոդները, մեթոդիկաները համապատասխանում են դրված նպատակին և խնդիրներին,	10	
		Արդյունքները ենթարկվել են քանակական և որակական վերլուծության	10	
		Արդյունքները արտացոլում են աշխատանքի բովանդակությունը	10	
4.	Աշխատանքի շարադրումը և ձևավորումը	Աշխատանքը շարադրված է գրագետ, ունի տրամաբանական կառուցվածք, պահպանված են տեխնիկական բնութագրերը	10	
5.	Աշխատանքի հրապարակային պաշտպանությունը	Զեկույցը ունի տրամաբանական կառուցվածք,	15	
		Զեկուցողը հարցերին տալիս է սպառիչ և հիմնավորված պատասխաններ:	15	
ԱՌԱՎԵԼԱԳՈՒՅՆ ՄԻԱՎՈՐ			100	

Ամփոփիչ ատեստավորման նախագահի հաշվետվությունը

1. ԱԱՀ-ի նախագահի հաշվետվությունը պետք է ներառի՝
 - ԱԱՀ-ի աշխատանքը սկսելու և ավարտելու ժամկետները,
 - ԱԱՀ-ի կազմը,
 - տվյալ մասնագիտության համար պատրաստվածության թերությունները,
 - մասնագետի մասնագիտական պատրաստվածության որակի կատարելագործմանն ուղղված երաշխավորագրեր:
2. Ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովում մագիստրոսական թեզերի պաշտպանության արդյունքներ՝ հավելված 4.1:

Ձև 4

ԱՄՓՈՓԻՉ ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՄԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

«_____» _____ 20__ թ.

Ամփոփիչ ատեստավորման մասնակցած շրջանավարտների թիվը _____

Ատեստավորումը հանձնած շրջանավարտների ստացած միավորները.

Բողոքարկումների քանակի արդյունքում փոփոխված միավորների քանակը _____

Հանձնաժողովի առաջարկությունները մասնագետների պատրաստման որակի հետագա բարելավման ուղղությամբ.

ԱԱՀ ՆԱԽԱԳԱՀ՝ _____ (ստորագրություն)

Ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովում մագիստրոսական թեզերի
պաշտպանության արդյունքները

№	ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ	
		քանակ	տոկոս
1.	Պաշտպանության ընդունված մագիստրոսական թեզեր		
2.	Պաշտպանած մագիստրոսական թեզեր		
3.	ՄԱ գնահատականը.		
✓	Գերազանց		
✓	Լավ		
✓	Բավարար		
✓	Անբավարար		
4.	Մագիստրոսական թեզերի ուղղվածությունը		
✓	Գիտահետազոտական		
✓	Գիտամեթոդական		
✓	Պատմավերլուծական		
5.	Երաշխավորված մագիստրոսական թեզերի քանակը		
✓	Հրատարակության համար		
✓	Գործնականում կիրառելու համար		
✓	Կրթական հաջորդ մակարդակում շարունակելու համար		
6.	Գերազանցության/կարմիր դիպլոմների քանակը		